

Stále více prvňáků nezvládne nástup do školy a vrací se do školky. Loni jich bylo 1100

Kornouty s cukrátky, školní aktovka a vítání žáků jsou symbolem prvního školního dne. Tisíce dětí se na školní režim těší, i když vlastně pořádně nevědí, co přesně je čeká. Většina z nich nové tempo ustojí, v posledních letech však přibývá těch, které se po prvním pololetí vrací do školky.

Ivana Lacinová vedla školku v pražském Suchdole přes 20 let. Za tu dobu přijala dvakrát dítě, které nezvládlo začátek první třídy.

„Bylo to velice nepříjemné. To dítě prožívá nesmírně nepříjemné pocity, protože se vrací z určitého statusu, který už získalo od rodiny a od známých, že je školák, a najednou není školák a neumí se s tím vyrovnat,“ vysvětluje.

Děti, kteří opakují první třídu, je zhruba jedno procento. Jejich počet se však zvyšuje. *„Většinou je to dítě sociálně nezralé – je velice hravé, ještě není vyspělé natolik, aby se dokázalo delší dobu soustředit, a je s tím trošku problém. Ale pokud ta třída není početně nacpaná, tak si učitel poradí,“* podotýká Jiřina Tichá z ministerstva školství.

Když prvňák v prvním pololetí výuku nezvládá, zpravidla se má kam vrátit. *„Mateřská škola si má rezervovat nějaká místa právě i kvůli odkladům a těmto dětem, nebo může dítě jít – pokud je ze sociálně znevýhodněného prostředí – do přípravných ročníků,“* dodává Tichá.

V některých případech rodiče nedají na doporučení odborníků, a jejich dítě – přestože by mělo mít odklad – nastoupí povinnou školní docházku. Ani zápis pak rozhodnutí rodičů nezastaví.

„Zápis je vždy záležitost velice krátkodobá. Zabránit tomu může spolupráce základní a mateřské školy, aby i v mateřských školách, když vědí, že je dítě nezralé nebo má nějaké problémy, se zeptali rodičů, kam jdou k zápisu, a sami školu kontaktovali,“ doporučuje ředitelka plzeňské základní školy Hana Stýblová.

Ředitelka pražské pedagogicko psychologické poradny Václava Masáková vidí více důvodů, proč počet dětí, které nástup do první třídy nezvládnou, stoupá. Mezi hlavními uvedla předimenzované předškolní ročníky ve školkách, kde pedagogové nemají čas se dětem

pořádně věnovat, předimenzované první ročníky a také přístup rodičů, kteří dítě řádně nepřipraví.

„Protože i při nástupu do školy je potřeba počítat s tím, že to dítě si musí zvyknout na školní režim včetně určité míry přípravy. I když vím, že ta tendence je opačná, že by se děti doma připravovat neměly, já myslím, že něco málo by se doma opakovat mělo včetně nějakého rytmu. Když mně dítě řekne, že se dívalo do půlnoci na nějaké detektivky nebo seriály, tak potom po něm těžko můžu chtít, aby bylo třeba ve škole soustředěné, a nejsou výjimkou právě i prvostupňové děti, které tohle vykládají,“ říká Masáková.

Návrat prvňáka do školky podle ní nemusí být nutně nepříjemný, i tady však záleží na reakci rodičů. *„Pokud to rodiče zvládnou v pohodě a bez velkých emocí a vyčítání, že to dítě selhalo – protože to dítě neselhává, nebylo na to připravené – tak to dětem zase tolik nevadí,“* poznamenává Václava Masáková.

Dodává, že pro prvňáky je těžké, když najednou netráví čas s kamarády, které už poznali, ale není to nic, co by je poznamenalo na celý život.

Tlak je podle ředitelů škol i ze strany ministerských úředníků, kteří chtějí snížit počet odkladů. O ně každý rok žádá zhruba čtvrtina rodičů. Počet propadlíků je každý rok zhruba stejný. Třídu opakuje zhruba 6 tisíc dětí.